

Decisiones Sacramentales, Theologicæ, Canonicæ, & Legales

In Quibus Tota materia Sacramentorum, Theologiæ Moralis, Juris Canonici, & Quæstiones plurimæ Juris Civilis explicantur, dilucidantur, & traduntur, Eruditionibus, Historiis, & Exemplis adornatæ ; Opus Episcopis, Vicariis, Parochis, Confessariis, aliisque Studiosis utile, ac jucundum In Libris novem ...

De Sacramentis In Genere Ac De Sacramentalibus Nec Non De Sacramentis Baptismi, Confirmationis, atque Extremæ Unctionis Decisiones

Chiericato, Giovanni Maria

Augustæ Vindelicorum, 1730

Decisio LV. Argumentum. Traditur forma Sacramenti Confirmationis. Inquiritur an illius Verba sint omnia essentialia ad validitatem Sacramenti? Et quomodo sustineri possit forma brevis, qua Græci ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94638](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94638)

& illicitum est adhibere materiam dubiam in Sacramento; quæ dubietas cessaret, si simplex Sacerdos ex speciali commissione Papæ posset illud consecrare; quibus, & aliis rationibus huic affirmativæ opinioni adherent Maffius in *Theolog. Moral. d. disp. 17. nu. 7. & in 4. Sent. disp. 2. à n. 228. usque ad num. 232.* Gobat d. tract. 2. num. 745. & Eminentiss. Cardin. de Lauræa de *Sacram. Confirm. disp. 2. art. 3. per totum.* Verum est tamen, quod nullibi reperitur, hanc delegationem fuisse factam, sed pluries simplices Sacerdotes, qui munus consecrandi Chrismi sibi usurpaverant, fuisse prohibitos, ut in *cap. Presbyteros. dist. 95. & cap. Manus. de Consecr. dist. 5.*

Sextum tandem dubium est, *An sit de necessitate Sacramenti, quod Chrisma sit recens, & consecratum eo anno?* Et respondetur Negative: quia est tantum de necessitate Præcepti; & ideo si Episcopus confirmaret fideles cum Chrismate vetusto, peccaret; sed valide confirmaret; numquam enim Ecclesia declaravit invalidum Sacramentum ob vetustatem Chrismatis, etsi frequenter præceperit, & modò præcipiat, singulis annis esse vetus comburendum, & novum consecrandum feria Quinta Cænx Domini, *cap. Quoniam, ubi Glôssa magna, De Sent. Excom. in 6. Jordan. d. lib. 3. tit. 2. num. 36. & 37. & plurib. Conciliis citatis probat Eminentiss. Card. de Lauræa d. disp. 1. de Sacram. Conf. à n. 125. & seqq.* Et hæc de Materia remota hujus Sacramenti Confirmationis.

Quò verò ad Materiam proximam, *Eam esse,* omnes dicunt, *Unctionem, que cum Chrismate fit ab Episcopo in fronte homini baptizato in forma Crucis.* Sic enim ipsa determinatur in *cap. Unio. de Sacr. Unct. in cap. Pervenit. dist. 95. in Concil. Florentin. Eugen. IV.* Et docent unanimiter S. Thom. 3. p. q. 72. art. 3. & 4. S. Bonaventura in 4. d. 7. par. 1. q. 2. & Scotus ibi q. 1. sub B. Maffius d. 4. Sent. d. disp. 2. num. 233. & 234. Gobat d. tract. 2. num. 746. Gonet d. disp. 6. tom. 5. num. 48. Layman. lib. 5. tract. 2. cap. 3. num. 4. Et Eminentiss. Card. de Lauræa d. disp. 1. de Sacr. Confirm. art. 12. per totum. Neque obstat, quòd etiam alia Sacramenta debeant perfici eum signo Crucis, *cap. Nunquid, de Consecr. dist. 5.* & tamen si Crucis signum omitatur, valida est applicatio materiæ proximæ; ut si quis baptizet, effundendo aquam non in modum Crucis, vel si quis ungat infirmum Oleo Sancto, sed signa Crucis non faciat. Nam in hoc Sacramento Confirmationis signum Crucis exprimitur per Verba formæ, & ideo Unctio in fronte cum signo Crucis est materia proxima necessaria ad validitatem; in cæteris autem Sacramentis Verba formæ non exprimunt signum Crucis, & ideo signa Crucis sunt quidem de præcepto, sed non de essentia Sacramentorum. Emin. Card. de Lauræa d. disp. 1. num. 162.

DECISIO LV.

ARGUMENTUM.

Traditur Forma Sacramenti Confirmationis. Inquiritur an illius Verba sint omnia essentialia ad validitatem Sacramenti? Et quomodo sustineri possit forma brevis, qua Græci utuntur?

SUMMARIUM.

- 1 Forma Sacramenti Confirmationis quenam sit?
- 2 Ejusdem formæ Verba an omnia sint de Essentialia?
- 3 Christus non determinavit in specie formam Sacramenti Confirmationis, & Ordinis.

Explicata utraque materia tam remota, quam proxima, sequitur declarandum: Quæ sit forma Sacramenti Confirmationis, circa quam omnes dicunt, hanc esse formam: *Signo te signo Crucis, & confirmo te Chrismate salutis. In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Amen.* Habetur in Pontificali Romano; & eam refert S. Thom. d. p. 3. q. 72. art. 4. Scotus in 4. Sent. d. 7. q. 1. B. Layman d. lib. 5. tract. 2. cap. 4. num. 1. Diana part. 3. tract. 4. ref. 27. Quæ thalamum conduxit in Coordinato tom. 1. tract. 2. ref. 3. Volpi Verb. Confirmatio, resol. 35. num. 14. Maffius in 4. Sent. d. disp. 2. à num. 235. & seqq. Gonet d. tom. 5. disp. 6. num. 49. Et Eminentiss. Cardin. de Lauræa de *Sacram. Conf. d. disp. 1. art. 13. per totum.* Porò insignis est controversia inter Scholasticos Theologos, an omnia Verba dictæ formæ sint ita necessaria, & essentialia, ut omisio, vel mutatio eorum destruat validitatem Sacramenti? In qua tres opiniones reperi. Unam, quòd sint omnia essentialia, itaut si unum omitatur, vel mutetur, Sacramentum sit invalidum. Alteram, quòd essentialia sint tantum illa, quæ demonstrant vel Robur, quod in Confirmatione confertur: vel Causam, à qua confertur, vel Cingulum, quò novus Christi miles armatur. Primum demonstratur ly *Confirmo te Chrismate salutis.* Secundum per expressionem SS. Trinitatis; ly *In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti.* Tertium ly *Signo te Signo Crucis.* Opinionem Tertiam; Possè hoc Sacramentum validè (quamvis non licitè) ministrari etiam sub aliis formis demonstrantibus dicta tria, nam Ecclesia Græca utitur hac forma *Σφραγίς δωρεῆς ἁγιωγραφῶν ἁγίας, id est, Signaculum doni spiritus Sancti, luppie est istud, quæ habetur ex Cardin. Beslarione tom. 6. Biblioth. Sacr. fol. 482. & eam refert Vericell. de Mission. Apostol. tit. 11. sect. 2. Maffius in 4. Sent. d. disp. 2. num. 237. ubi testatur, eam approbatam tum à Clemente VIII. in Bulla unionis inter Græcos, & Latinos, tum à S. Congregatione sub Urbano VIII. in examine *Euchologii Græci*; & Gonet d. tom. 5. disp. 6. num. 63. ubi relatis diversis formis hujus Sacramenti, subdit rationem, videlicet, Christum non determinasse formam Sacramenti Confirmationis quò ad speciem, sed solum quò ad genus; ac reliquisse potestati Ecclesiæ determinare Verba, undè orta est diversitas formarum; sicut in Sacramento Ordinis Christus non determinavit materiam in specie, sed solum in genere; & voluit ordinem conferri per aliquod signum sensibile significativum potestatis, quæ traditur; sed non designavit in particulari tale signum: unde Sacerdotes in Ecclesia Latina initiantur per contactum Calicis, & Patenæ; at in Ecclesia Græca per manuum impositionem super Caput ordinandi confertur Sacerdotium. Huic opinioni adheret Jordan. d. lib. 3. tit. 2. num. 40. Sed omnino dissentit ab ea Eminentiss. Cardin. de Lauræa, qui primam tuetur opinionem in *cit. disp. 1. art. 13. §. 2. per totum.* Et Coton. lib. 2. Controv. 3. cap. 1. à num.*

2 num. 11. & seqq. ubi plura circa utramque formam Ecclesiae Latinae, & Graecae, ad quos praclaros duos Theologos nostri temporis studiosos remitto. Magna, & difficilis est haec Quaestio, An omnia verba formae, in Concilio Florentino sub Eugenio IV. tradita sint de essentia Sacramenti Confirmationis? Affirmant enim ferè omnes DD. latini, ut videre est apud Salmanticenses de Sacrament. tract. 3. cap. 3. punct. 3. & apud Bilsium in Hierurgia Sacra. Verb. forma Sacrament. num. 134. à §. 24. & seqq. & secundum hos DD. dicendum est, formam Graecorum supra relatam esse insufficientem. Nihilominus Cotonius d. lib. 2. Controv. 3. cap. 1. num. 16. conatur rationibus pluribus eam tueri; subdens num. 17. Formam Latinam non esse essentialiter unicam immutabiliter; sed ex Christi institutione haberi posse absque distincta invocatione Trinitatis, aut explicita actione ministri, aut subjecti, aut Signi Crucis, dummodò haec omnia implicitè significentur.

DECISIO LVI.

ARGUMENTUM.

Resolvit praesens Decisio, an valeat Confirmationis Sacramentum, si ungetur maxilla confirmandi, non autem Frons? Et quid si unctio fiat ab Episcopo non cum pollice, sed cum indice digito? vel pollice manus sinistrae? aut cum pennicillo?

SUMMARIUM.

- 1 Unctio Chrismatis in maxilla an sit validum Sacramentum?
- 2 Frontis unctio in Chrismatis Sacramento est de essentia.
- 3 Graeci in Chrismate inungunt etiam aures, nares, & os.
- 4 Ecclesia Latina est Magistra veritatis.
- 5 Digito indice an Chrisma sit validum?
- 6 Et an licitum?
- 7 Dignitas Pollicis virtus, & mystica significatio, & num. 9.
- 8 Digitorum manus hominis nomina, & symbola.
- 10 Trinitas Sanctissima assimilata tribus primis digitis. Et quare?
- 11 Digito pollice manus sinistrae an liceat dare Chrisma?
- 12 An Pennicillo?

1 Quoniam dictum est in Decis. LIV. num. 13. Unctionem Sacri Chrismatis esse faciendam in fronte illius, qui ad hoc Sacramentum accedit, valde dubitatur, quid sit sentiendum de sequenti casu. Pueri frontem, saxo laesam, non inunxit Episcopus, sed ejus dexteram maxillam. Quaeritur, an licitè, & validè illum confirmaverit? Et equidem dicendum est, neque licitè, neque validè illum confirmasse; quia verior est opinio, quòd Unctio cum Chrismate in fronte sit de essentia, & necessitate Sacramenti; ut advertit Diana part. 8. & Misc. 3. ref. 30. Quae jacet in Coordinato tom. 1. tract. 2. resol. 6. ubi num. 2. nominat opinionem contrariam temerariam, & falsam ea ratione, quia omnes SS. Patres, Pontifices, & Canones, qui Doct. Clericali Tom. 1. Lib. 1.

de hac Sacra Unctione loquuntur, semper eam conjungunt cum parte ungeta, scilicet fronte; ut in Epist. Innoc. L. ad Decentium in cap. Presbyteri, dist. 95. in cap. Novissime. de Consecr. dist. 5. cap. Unico de Sacra Unctione. Et in Concil. Florent. ubi Eugenius IV. ita loquitur: In fronte inungitur confirmandus, ne Christi nomen erubescat, & praecipue Crucem ejus, quae Judaeis est scandalum, gentibus autem stultitia secundum Apostolum; propter quod Crucis signo signatur. Et licet Ecclesia non desiniverit, hanc in fronte signationem esse essentialem, satis id indicat ex antiquissima, & numquam interrupta observantia; & etiam ex eo, quòd eodem jure praecipit semper Unctionem esse faciendam in figura Crucis, & in fronte; ideò utraque circumstantia est de essentia Sacramenti; maximè ex fine essentiali hujus Sacramenti, qui est, ad confitendum Christum absque erubescencia, & timore, ut scribit S. Thom. d. 3. p. q. 72. art. 9. Suarez ibid. q. 72. art. 4. disp. 33. sect. 3. in medio. Sylvest. Verb. Confirmatio Divina q. 1. in fin. & q. 3. Angel. eod. F. §. 9. Jordan. d. lib. 3. tit. 2. nu. 28. Volpi resol. 35. num. 9. Layman. d. lib. 5. tract. 2. cap. 3. num. 5. in fine. Diana Coord. d. tom. 1. tract. 2. resol. 6. num. 2. & 3. ubi tamen advertit, quòd 3 Graeci praeter frontem inunguntur etiam aures, nares, & os, sed quid ad Nos? cum Graeca Ecclesia debeat discere à Latina; & non è contra, ut doctè scribit Eminentiss. Cardin. de Lauræa d. disp. 1. 4 art. 1. art. 13. & signanter num. 176. rationem reddens, quia Ecclesia Latina est Magistra veritatis, cap. In novo. & cap. Quamvis dist. 21. Debebat igitur Episcopus, de quo in nostro casu, si valde laesa erat frons confirmandi, eundem praeterire, & in aliud tempus Confirmationem differre; vel si parva erat laesio, ipsum in fronte, paululum à medio, inungere, & signare.

Sed quid respondebit doctus Confessarius sive secularis, sive regularis interrogatus de validitate Sacramenti Confirmationis in sequenti casu? Episcopus digito indice signat frontes confirmandorum, dolorem patiens in Pollice. Quaeritur, an validè, & licitè confirmet? Quòd validè confirmet, debet respondere; quia sic docent Theologi Morales, quos citat, & sequitur Diana part. 3. tract. 4. ref. 22. & ref. 28. Quae sedent in Coordinato tom. 1. tract. 2. ref. 7. & 8. Tambur. de Tripl. Jur. lib. 3. cap. 1. §. 2. num. 6. Gobat d. tract. 2. num. 747. & Cotonius lib. 2. Controv. 3. cap. 2. num. 29. & Jordanus d. lib. 3. tit. 2. num. 40. An autem licitè? non est constans Scriptorum respon- 6 sio, quorum aliqui opinati sunt, non licuisse Antistiti indice signare frontes Confirmandorum ob tres rationes, videlicet Praecepti, Reverentiae, & Mysterii. Ratio Praecepti consistit in Rubrica libri Pontificalis, cui est parendum sub poena peccati mortalis in re gravi, & saltem venialis in re levi, ut aliàs diximus, ex Sperell. decis. 179. num. 23. Ratio Reverentiae est, quia signans, & inungens frontes Confirmandorum Indice digito, dum alas 7 eiusdem dederit, inunget etiam maxillas, non sine Sacri Chrismatis irreverentia. Mysterium verò desumitur ex digito Pollice, quia inquit Durand. in Ration. Divin. offic. lib. 6. cap. 84. num. 5. ille in consecratione Pontificis est ad hoc specialiter consecratus. Vel quia omne datum optimum descendit à Patre luminum: quam secundam mysteriosam Durandi rationem intellectu difficilem vocavit A. R. Jacobus Ploveneus Archiepres-